

ОКРЕМІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИЯВЛЕННЯ ФАКТИЧНИХ ДАНИХ ПРИВЛАСНЕННЯ, РОЗТРАТИ МАЙНА АБО ЗАВОЛОДІННЯ НИМ ШЛЯХОМ ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ

SEPARATE PRINCIPLES OF INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT FOR THE DETECTION OF ACTUAL DATA OF APPROPRIATION, WASTE OF PROPERTY OR TAKING POSSESSION OF IT BY ABUSE OF OFFICIAL POSITION

Дідук О.В., здобувач

Науково-дослідний інститут публічного права

Метою статті є дослідити окремі проблемні питання, що виникають під час інформаційно-аналітичного забезпечення під час виявлення фактичних даних привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Як свідчать статистичні дані, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем є доволі поширеним видом кримінального правопорушення. Але на сьогодні під час виявлення та розслідування даного злочину є ряд проблемних аспектів. Одним із головних питань, що виникають у працівників оперативних підрозділів під час виявлення даного кримінального правопорушення та подальшого розслідування слідчим це є не володіння інформацією щодо способу вчинення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Такою причиною вперш за все є модифікація в сучасних умовах способів вчинення через розроблення нових ефективних схем від ухилення від кримінальної відповідальності за привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Наголошено на удосконалюванні фахової підготовки у цьому напрямі, запозиченні прогресивного зарубіжного досвіду та використанні новітніх інформаційно-аналітичних ресурсів, які забезпечують необхідною інформацією для розслідування даного злочину. У статті висвітлено особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності оперативних підрозділів щодо виявлення фактичних даних привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Зроблено висновок, що виявлення та ефективне розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем на сьогодні неможливо без інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів Національної поліції України. Насамперед, ефективність роботи органів Національної поліції України під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем залежить саме від аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, виявлення, розслідування, привласнення, розтрата, службова особа, службове становище.

The purpose of the article is to investigate certain problematic issues that arise during information and analytical support during the detection of actual data of appropriation, waste of property or taking possession of it by abuse of official position. According to statistical data, embezzlement, waste of property or possession of it by abuse of official position is a fairly common type of criminal offense. But today, during the detection and investigation of this crime, there are a number of problematic aspects. One of the main issues that arise for employees of operative units during the detection of this criminal offense and subsequent investigation by investigators is the lack of information regarding the method of embezzlement, waste of property or possession of it through abuse of official position. This reason is primarily the modification in modern conditions of the methods of committing through the development of new effective schemes for evading criminal liability for appropriation, waste of property or taking possession of it through abuse of official position. Emphasis is placed on improving professional training in this direction, borrowing progressive foreign experience and using the latest information and analytical resources that provide the necessary information for the investigation of this crime. The article highlights the peculiarities of information and analytical support for the activity of operational units in relation to the detection of actual data of appropriation, waste of property or taking possession of it by abuse of official position. It was concluded that the detection and effective investigation of appropriation, waste of property or possession of it through abuse of official position is currently impossible without information and analytical support for the activities of the National Police of Ukraine. First of all, the efficiency of the work of the National Police of Ukraine during the investigation of appropriation, waste of property or possession of it through abuse of official position depends precisely on analytical work, namely the accumulation and systematization of information in databases, the derivation of a useful integral to increase the coefficient of effectiveness of the bodies and divisions of the National Police of Ukraine.

Key words: information and analytical support, detection, investigation, embezzlement, embezzlement, official, official position.

Постановка проблеми. Упродовж тривалого часу існування криміналістика, кримінальний процес та оперативно-розшукова діяльність накопичила чималі знання, що стосуються методики виявлення та розслідування злочинів взагалі та злочинів проти власності зокрема. Проте сьогодні відчувається недостатньо розробленою методика виявлення та розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 191 Кримінального кодексу України (далі – КК України) [1, с. 95].

Як свідчать статистичні дані, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем є доволі поширеним видом кримінального правопорушення. Водночас, аналіз судової практики у відповідних справах демонструє чимало проблем, значна частина яких, прямо або опосередковано, пов'язана із різними проблемними аспектами [2]. Одним із головних питань, що виникають у працівників оперативних підрозділів під час виявлення даного кримінального правопорушення та подальшого розслідування слідчим це

є не володіння інформацією щодо способу вчинення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Такою причиною вперш за все є модифікація в сучасних умовах способів вчинення через розроблення нових ефективних схем від ухилення від кримінальної відповідальності за привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Як слушно з цього приводу зазначає В. В. Луцик, це зумовлює органи НП України під час пошуку (виявлення) ознак привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем опанувати ще більш нові ефективні підходи під час розслідування цієї категорії злочинів [3, с. 33], а також, постійно удосконалювати фахову підготовку у цьому напрямі, запозичувати прогресивний зарубіжний досвід та використовувати новітні інформаційно-аналітичні ресурси, які забезпечують необхідною інформацією для розслідування даного злочину.

Отже, одним із найбільш важливих напрямів забезпечення діяльності Національної поліції виступає інформаційно-аналітичне забезпечення, завдяки якому органи поліції отримують інформацію, необхідну як для профілактичної роботи, так і для виявлення та документування злочинів, а також забезпечуються багатофункціональною системою її обробки, аналізу та систематизації. Інформаційне забезпечення тому і розглядається, як правило, у нерозривному зв'язку з аналітичним, оскільки сама по собі інформація без її належної обробки та системного аналізу не може бути самостійно використана з достатньою ефективністю [4, с. 90; 5, с. 62–63]. У зв'язку із чим ми вважаємо за доцільне висвітлити особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності оперативних підрозділів щодо виявлення фактичних даних привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, що зумовило **актуальність обраної наукової розвідки**.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Отже, теорія і практика свідчать, що одним із дієвих і традиційних напрямів удосконалення розслідування злочинів є покращення її теоретичного забезпечення, що досягається за допомогою приділення з боку науковців належної уваги [6, с. 66; 7, с. 314]. Окремими питаннями протидії організованій злочинності, що спеціалізується на торгівлі людьми займалися такі вчені: А.Р. Антошак, Р.В. Білоус, К.М. Бруско, А.А. Ганжа, М.В. Гребенюк, О.М. Джужа, В.І. Дубина, С.С. Єсімов, О.П. Запотоцький, Л.О. Кацан, С.В. Князев, О.Б. Комарницька, Н.В. Мишишин, С.О. Павленко, С.І. Пичкуренок, С.О. Прокопов, І.І. Приполов, В.В. Рец, А.А. Сандрачук, В.Г. Севрук, О.М. Сітайло, О.М. Стрільців, О.С. Тарасенко, І.І. Тупеляк, О.А. Федоренко, В.І. Фелик, А.В. Хірсін, О.І. Цивінський, В.М. Шевчук, С.А. Шепетько, С.А. Шубіна, В. В. Шупер тощо.

Метою статті є дослідити окремі проблемні питання, що виникають під час інформаційно-аналітичного забезпечення під час виявлення фактичних даних привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Виклад основного матеріалу дослідження. З огляду на результати опитування респондентів, С.О. Павленко слушно зазначає, що серед основних структурних елементами організації оперативно-розшукової діяльності є інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності, яке відіграє ключову роль в організації діяльності оперативних підрозділів щодо тактики протидії передусім організованим формам злочинності [8, с. 117]. Сьогодні інформаційне забезпечення правоохоронних органів має стратегічне значення в системі протидії злочинності. Будь-яка інформація про особу, річ або інші об'єкти може значно скоротити попередження, викриття і розслідування злочинів. Варто зауважити, що ефективність роботи оперативно-розшукових підрозділів Національної поліції України залежить від кількості і якості оперативно значущої інформації, яка є підставою для проведення будь-яких оперативно-розшукових заходів або інших дій. Зокрема, джерелом таких відомостей є інформаційно-аналітичні ресурси всіх рівнів та джерела інформаційного простору держави. Вони є базовими та систематизованими об'єктами, з використанням їх даних здійснюється оперативно-розшукова діяльність [9, с. 89–90; 10, с. 400], що спрямована в першу чергу на протидію органами НП України привласненню, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Отже, нові методики розкриття злочинів із використанням інформаційних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення із залученням вузькопрофільних фахівців-аналітиків мають замінити застарілі методи [11, с. 240]. Варто зазначити, що інформаційний простір, інформаційні ресурси, інформаційна інфраструк-

тура та інформаційні технології відіграють провідну роль у підвищенні рівня й темпів соціально-економічного, науково-технічного та культурного розвитку, а також значним чином впливають на ефективність прийняття управлінських рішень, зокрема й у сфері боротьби з організованою злочинністю та корупцією [12, с. 166; 5, с. 62].

Комплексний характер сфери оперативно-розшукової діяльності вимагає належного інформаційно-аналітичного забезпечення. Ефективність роботи поліції у боротьбі зі злочинністю зміщується в бік розвитку аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України [13; 9, с. 90].

У діяльності з розкриття кримінальних правопорушень мета досягається шляхом вирішення конкретних завдань різного змісту і першим етапом діяльності з їх розкриття є саме пошук, виявлення та перевірка ознак вчиненого (або такого, що наразі вчиняється) кримінального правопорушення. Тому діяльність правоохоронних органів починається з аналізу вихідної ситуації (шляхом дослідження об'єктів, у яких відображена інформація про злочинну діяльність), в результаті якого в суб'єкта формується вихідна модель дій [14, с. 93].

Ефективність протидії злочинності, попередження, виявлення та припинення злочинів, зокрема вчинених членами організованих злочинних груп і злочинних організацій, передусім залежить від належного інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності оперативних підрозділів кримінальної поліції [15, с. 128; 16, с. 105].

Базовими елементами та засобами реалізації інформаційно-аналітичної діяльності виступають інформаційні системи, системи зв'язку та передачі даних, сучасна інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура, бази даних правової інформації, технічні, програмні, лінгвістичні, правові, організаційні засоби. Це знайшло відображення у ст. ст. 25–27 Закону України «Про Національну поліцію» [16, с. 105; 17; 18;].

Результативність пошуку інформації, яку працівник Національної поліції може використати з метою протидії злочинності, для виявлення, документування, розслідування певного злочину та викриття винних осіб, визначається двома чинниками: 1) ефективність пошукової системи, використовуваної в процесі пошуку; 2) досвідченість особи, яка здійснює пошук [19].

У контексті нашого дослідження окремих аспектів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності оперативних підрозділів щодо виявлення фактичних даних привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, ми цілком підтримуємо позицію С.А. Шубіної, що загалом організація спеціально-кримінологічного напрямку запобігання привласненню, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у сфері житлово-комунального господарства має включати в себе декілька етапів. 1) організаційне забезпечення: підготовка кадрів, які спеціалізуються на виявленні розкрадань [20]. Зауважимо, що ефективно організований та систематично здійснюваний оперативний пошук визначає повноту інформаційного забезпечення оперативного підрозділу первинною оперативною інформацією [21, с. 171].

Продовжуючи аналіз вище викладеного необхідно відзначити, що інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності оперативних підрозділів щодо виявлення фактичних даних привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем також здійснюється через: інформаційно-пошукові системи та каталоги мережі Інтернет; соціальні мережі; державні реєстри.

Отже, аналіз профілів соціальних інтернет-мереж і різних відкритих баз, месенджерів, онлайн-сервісів допомагає скласти соціально-психологічну характеристику особи

користувача та з'ясувати коло його друзів і контакти. Вивчення анкет у соціальних інтернет-мережах надає досить різноманітну інформацію, що може відображати інтереси, уподобання та коло друзів особи. Власник профілю у соціальній мережі нерідко відмічає плани та події, які бажає відвідати. Така інформація дає оперативним працівникам змогу передбачити поведінку особи правопорушника та місце її знаходження [22].

Не менш важливе значення набуває отримання інформації з державних реєстрів та інших відкритих джерел інформації з використанням аналітичних інструментів, у тому числі із застосуванням сучасних систем поліцейської діяльності, керованої аналітикою (Intelligence Led Policing, ILP). Засадами такої діяльності є здійснення кримінального аналізу, дії якого націлені на ідентифікацію та точне визначення взаємозв'язків між відомостями, що стосуються подій злочинного характеру, осіб, пов'язаних з ними, та даними, що походять з різних джерел, а також їх подальше використання правоохоронними органами і судами [23].

Необхідно відзначити, що під час здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності щодо виявлення фактичних даних привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем відіграє важливу функцію саме пошук інформації про об'єкти, а саме: пошук інформації про особу (встановлення особи за фотозображенням та встановлення особи за номером телефону); пошук інформації про речі; пошук відомостей про юридичну особу; пошук відомостей про автомобіль за його номерним знаком; встановлення місцезнаходження комп'ютера за його IP-адресою тощо.

За допомогою месенджерів (Viber, Telegram, WhatsApp, Hangouts) також можна дізнатись інформацію про особу, однак потрібно знати номер телефону, оскільки саме він зберігається на серверах цих месенджерів після реєстрації. Для здійснення такого пошуку потрібно відкрити месенджер і додати відомий номер телефону. Потім необхідно зачекати оновлення інформації, після чого в переліку контактів можна виявити розшукувану особу. Переважно такий вид пошуку дає змогу отримати також фото абонента-1. Якщо відомо номер телефону, то може бути корисним онлайн-сервіс «Truecaller: Пошук телефонних номерів» (<https://www.truecaller.com>). Завдяки йому можна дізнатись, кому саме належить цей номер. Для цього необхідно встановити додаток на телефон, що може забезпечити ідентифікацію незнайомих до цього часу номерів телефонів [24, с. 55].

Результативним визнають створення слідчих груп, зокрема міжнародних (за потреби) та використання ними інформаційно-аналітичного забезпечення щодо виявлення фактичних даних та розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Слідчі групи є ефективним інструментом досягнення завдань кримінального провадження [25, с. 42–46; 26, с. 60]. До розслідування злочинів у сфері будівництва залучають поліцію, податкову поліцію, фахівців, які мають прямий доступ до інформаційних систем, бухгалтерів, аудиторів, спеціалістів у банківській сфері [27]. Створення міжгалузевих слідчих груп забезпечує швидкий обмін інформацією, прямий доступ до реєстрів [28, с. 83]. Як наприклад взаємодія такої СОГ з нотаріусом.

Необхідно зазначити, що така взаємодія є вельми корисною у зв'язку з тим, що нотаріус має можливості ще на стадії формування злочинного задуму (або перших дій по підготовці до кримінального правопорушення) визначити наявність злочинних дій і повідомити про це оперативних працівників. Нотаріус здійснює різноманітні типові дії, зокрема: отримання витягу з реєстру прав власності на нерухоме майно або довідки з виконавчого комітету відповідної ради з характеристикою відчужуваного житла; отримання довідки про відсутність заборони на відчуження житла; отримання нотаріально засвідче-

ної згоди іншого з подружжя, якщо він є співвласником; отримання рішення органу опіки та піклування щодо недопущення внаслідок правочину порушення прав осіб, над якими встановлено опіку та піклування; нотаріальне посвідчення правочину, що відбувається за умов надання нотаріусу правовстановлюючих та інших необхідних документів; державна реєстрація правочину; державна реєстрація права власності на житло, і злочинці розуміють, що навіть, почавши злочинні дії на ринку житла, продовжити їх потрібно шляхом використання нотаріальних дій, а якщо вони не зможуть втягнути нотаріуса у злочинну змову (або використати «в темну»), то недоотримання встановленої форми договору стосовно відчуження житла матиме наслідком його не укладення, що перешкодить подальшому заволодінню житлом (з огляду на це, до механізму їх злочинної діяльності входить вчинення злочинних дій на стадії нотаріального посвідчення та державної реєстрації правочинів щодо відчуження житла [29, с. 25; 30, с. 33; 31].

Також, нотаріусів можна використовувати для отримання інформації з Державного реєстру на нерухомість, що обумовлена процедурними прорахунками у технологічному ланцюзі поєднання користувача з інформаційною базою Державного реєстру на нерухомість. Для отримання інформації нотаріусу потрібен зареєстрований у базі Державного реєстру на нерухомість комп'ютер та особистий ключ доступу, проте фіксування доступу здійснюється тільки тоді, коли нотаріус заявляє про проведення угоди та фіксує квитанцію про оплату отримання інформації з Державного реєстру на нерухомість; якщо угоду не проводять, факт доступу не фіксують, і формально інформацію про наявність нерухомого майна (або належність певного об'єкта нерухомості конкретній особі) оперативний працівник може зчитувати безпосередньо з екрана комп'ютера (важливо дотриматися головних умов: користуватися ключем доступу нотаріуса безпосередньо з комп'ютера того самого нотаріуса (зареєстрованого в базі даних Державного реєстру на нерухомість); не заявляти проведення угоди; не роздруковувати текст і не копіювати його в електронному вигляді, а переписувати вручну з екрана комп'ютера) [31; 32, с. 122–124].

За висновками окремих зарубіжних дослідників [33], головною проблемою ефективної протидії привласненню, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, є відсутність досвіду та спеціальних знань у працівників правоохоронних органів, які здійснюють розкриття й розслідування цього злочину [34]. Також, як зазначає С.О. Павленко, суспільство, яке виховане в середовищі з низькими моральними принципами, не зможе ефективно протистояти [35, с. 88] злочинності загалом. Така ж ситуація із правоохоронними органами. Це пов'язано в більшості випадків із корупційною складовою. Так, як лідери організованих злочинних груп приділяють особливу увагу пошуку та встановленню корупційних зв'язків серед посадових осіб, що здійснюють правоохоронну діяльність, регуляторною діяльністю у сфері економіки, суддів, керівників місцевих органів влади та інших посадових осіб, до компетенції яких належить прийняття важливих для організованих злочинних груп рішень. Це сприяє збільшенню кількості корумпованих службових осіб, які займають відповідальне становище. Слід також ураховувати, що корупційним діянням притаманний високий рівень латентності [36, с. 166, 37, с. 284].

Окремо, слід відзначення розроблення навчально-методичної бази для здійснення професійної підготовки працівників правоохоронних органів, які здійснюють виявлення та розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Підтвердженням зазначеного вище є дослідження, проведене М.В. Гребенюком, І.І. Тупеляком, О.Б. Комарницькою, якими здійснено аналіз практики розсліду-

вання та документування створення злочинної організації та встановлено, що слідчі й співробітники оперативних підрозділів стикаються з певними об'єктивними труднощами. До основних з них віднесено такі: складність з'ясування істинних цілей, які можуть бути досягнуті за допомогою створення злочинної організації, продуманість, зухвалість злочинів, ретельне їх планування за часом і місцем, досить складний спосіб учинення злочину, що включає значну кількість осіб та чіткий розподіл між ними рольових функцій, тривале, ретельне і приховане спостереження за об'єктом злочину; гарне технічне оснащення та озброєність членів організованої групи [38].

Насамперед це свідчить про необхідність фахової підготовки (навчання, перепідготовки, підвищення кваліфікації) працівників оперативних підрозділів правоохоронних органів щодо протидії злочинній діяльності організованої злочинності, що займаються привласненням, розтратою майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем, а також розроблення чітких методичних рекомендацій щодо алгоритму діяльності з такими групами, а найголовнішим аспектом необхідності є розроблення та прийняття на державному рівні стратегії протидії таким злочинам, що натомість вимагає розроблення і прийняття спільної відомчої інструкції МВС (НПУ та ДПСУ), СБУ та ДБР, яка буде безпосередньо спрямована на протидію організованої злочинності та врегулюватиме процес взаємодії вказаних вище правоохоронних органів у цій сфері. При цьому важливим також є врахування позитивного іноземного досвіду. Таку позицію підтримало 100% опитаних працівників оперативних підрозділів НП України [39].

Водночас підготовка спеціалістів до роботи в інформаційно-аналітичних підрозділах Національної поліції України має здійснюватися з урахуванням передового досвіду європейських країн, трансформованого під умови українських реалій, шляхом використання вітчизняного інформаційного продукту, виробленого в нашій країні. Також варто внести зміни до чинного законодавства щодо порядку залучення хакерів до роботи в інформаційно-аналітичних підрозділах правоохоронних органів, навіть шляхом звільнення їх від кримінальної відповідальності у разі вчинення злочину невеликої тяжкості. Крім того, на легальному рівні має бути розроблений та впроваджений у практику дієвий механізм обміну даними в режимі реального часу як між правоохоронними органами, так і правоохоронними органами й органами державної влади, які є адміністраторами електронних реєстрів інформації про право власності фізичних та юридичних осіб чи ідентифікуючих даних, які дають змогу оперативніше виявляти злочини, вчинені у складі організованих злочинних угруповань [5, с. 65; 40, с. 104].

Правоохоронні органи зарубіжних країн широко використовують автоматизовані інформаційно-пошукові системи, які дозволяють значно оптимізувати розкриття та розслідування злочинів, вчинених членами організова-

них угруповань. З огляду на іноземний досвід національна інформаційна система ідентифікації має будуватися на базі єдиної технології, яка дає змогу обробляти найрізноманітнішу інформацію. Система має охоплювати усі вузлові точки роботи з населенням, паспортно-візові служби, відділення поліції, поліклініки, каси продажу білетів, системи соціального страхування тощо. Принцип «краще запобігти, ніж карати» має зберігатися і у справі протидії організованій злочинності. Запобігання організованій злочинності здійснюється головним чином оперативно-розшуковими засобами за допомогою громадськості, ЗМІ та інших соціальних інститутів [41]. Також необхідно відзначити Міжнародну асоціацію аналітиків з питань злочинності (ІАСА). Ця організація була створена в 1990 році з метою сприяння аналітикам з питань злочинності всього світу у вдосконаленні своїх професійних навичок, надання допомоги правоохоронним органам для обміну інформацією та контактами, надаючи необхідний аналіз та інформацію, шляхом проведення навчань, створення об'єднуючих соціальних мереж та видання друкованої продукції [42].

Висновки. Нині правоохоронними органами України ще не створено умов, які б давали змогу ефективно використовувати високі інформаційні технології і телекомунікаційні системи під час документування фактів привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем [5, с. 65]. Очевидно, що функціонування єдиного інформаційного простору сприяє суттєвому розширенню інформаційної бази, необхідної для інформаційно-аналітичної діяльності, зниження витрат на процеси пошуку, обробки, зберігання та відбору вихідної інформації, виявлення тих аспектів, в рамках яких потрібно здійснювати аналітичну обробку інформації, виявлення сутності та динаміки просторово-часових і причинно-наслідкових зв'язків між досліджуваними фактами, явищами, процесами. У результаті спочатку наявні дані перетворюються на нову інформацію про стан злочинності й результати оперативно-службової діяльності поліції, оперативно-довідкову, розшукову, криміналістичну, архівну, науково-технічну та іншу інформацію більш високого порядку, яка дає змогу приймати обґрунтовані оперативні й управлінські рішення, здійснювати координацію та взаємодію [18].

Підсумовуючи вище викладене, необхідно відзначити, що виявлення та ефективне розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем на сьогодні неможливо без інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів НП України. Насамперед, ефективність роботи органів НП України під час розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем залежить саме від аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Антощак А.Р. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування привласнення, розтрати або заволодіння майном, шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2016. Випуск 38 (том 2). С. 95–98.
2. Цивінський О.І. Основні проблеми визначення предмета привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. *Право і суспільство*. № 5. 2022. С. 229–236.
3. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М.І. Хавронюка. К. : Москаленко О.М., 2019. 464 с.
4. Фелик В.І. Структура інформаційно-аналітичного забезпечення профілактичної діяльності Національної поліції України. *Наше право*. 2017. № 2. С. 90–95.
5. Севрук В.Г. Зарубіжний досвід використання інформаційно-аналітичного забезпечення під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 1. С. 61–66.
6. Ганжа А.А. Науковий генезис проблеми протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих злочинних груп, які готують вчинення крадіжок із квартир громадян. *Право і Безпека*. 2013. № 3(50). С. 65–67.
7. Севрук В.Г. Стан наукової розробленості проблем протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі. *Підприємство, господарство і право*. 2019. № 3. С. 314–321.

8. Павленко С.О. Основи оперативно-розшукової тактики: монографія. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 624 с.
9. Рец В. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності: проблематика. Актуальні проблеми оперативно-розшукової діяльності: матеріали кругл. столу присвяч. Дню науки (м. Дніпро, 22 травня 2020 р.). Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 89–92.
10. Шупер В.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України та його стратегічне значення. *Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції*: матеріали регіон. кругл. столу (м. Дніпро, 19 червня 2020 року). Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 440–443.
11. Дубина В.І. Запобігання торгівлі людьми оперативними підрозділами Національної поліції України. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 1. С. 240–251.
12. Мицишин Н.В. Проблемні питання правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності й корупції. *Право і суспільство*. 2016. № 3. Ч. 2. С. 163–169.
13. Рец В.В., Прокопов С. О. Інформаційне забезпечення діяльності Національної поліції як інструментарій у боротьбі зі злочинністю. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару «*Використання сучасних інформаційних технологій в діяльності Національної поліції*» від 28 листопада 2019 р. Дніпро : ДДУВС, 2019. С. 115-117.
14. Хірсіні А.В. Криміналістичне забезпечення розслідування корисливо-насилницької організованої злочинної діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2006. 291 с
15. Пічуренко С.І., Кацан Л.О. Щодо деяких аспектів використання підрозділів кримінальної розвідки в інформаційно-аналітичному забезпеченні діяльності кримінальної поліції. *Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів кримінальної поліції* : зб. наук. статей за матеріалами доп. Всеукр. наук.-практ. семінару (Львів, 23 берез. 2018 р.) / упоряд. А.В. Баб'як, В.В. Сенік, Т.В. Марецька. Львів : ЛьвДУВС, 2018. С. 128.
16. Севрук В.Г. Окремі аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2021. № 2 (72). С. 104–113.
17. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
18. Єсімов С.С. Юридична природа інформаційно-аналітичної діяльності Національної поліції. *ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні*: конф. (Київ, 18 листоп. 2016 р.). URL: <http://aphd.ua/publication-151/>.
19. Тарасенко О.С., Федоренко О.А., Стрільців О.М. та ін. Пошук кримінально значимої інформації в мережі Інтернет: метод. рек. ; за ред. Ю.Ю. Орлова. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 100 с.
20. Приполов І. І. Тактика протидії злочинності підрозділами кримінальної поліції України: професійна готовність оперативного співробітника. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 400–403.
21. Севрук В.Г. Оперативний пошук під час протидії злочинам у сфері інформаційних технологій, що вчиняються особами окремих етнічних меншин. *Правові реформи в Україні* : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 16 жовтня 2013 р.). К. : Нац. акад. внутр. справ, 2013. Ч. 2. С. 171–172.
22. Шевчук В.М. Використання інформації із соціальних інтернет-мереж при розслідуванні кіберзлочинів: криміналістичні проблеми. *Кримінальні загрози в секторі безпеки: практики ефективного реагування* : матеріали панельної дискусії III Харків. Міжнар. юрид. форуму «Право» (м. Харків, 26 верес. 2019 р.) / редкол.: В. Я. Тацій, Ю. Г. Барабаш, Б. М. Головкін, О. В. Таволжанський. Харків: Право, 2019. С. 142–146.
23. Білоус Р. В. Протидія злочинам у сфері економіки шляхом запровадження моделі, керованої аналітикою: зарубіжний досвід. *Тіньова економіка: світові тенденції та українські реалії* : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23 черв. 2017 р.). С. 154–156.
24. Сітайло О.М. Використання інформаційних ресурсів інтернет-мережі для розшуку осіб, які ухиляються від слідства та суду, за злочини у сфері економіки. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 2. С. 54–55.
25. Запотоцький О.П. Зарубіжний досвід досудового розслідування злочинів у сфері будівництва. *Право та Політика*. 2016. № 4. С. 42–46.
26. Запотоцький А.П. Основи методики розслідування злочинів у сфері будівництва [Текст] : монографія. Київ : Освіта України, 2018. 320 с.
27. Centre for Retail Research. Questionnaire: Global Retail Theft Barometer. 2007. URL: <http://www.globalretailtheftbarometer.com>.
28. Запотоцький А.П. Теоретичні основи та практика розслідування злочинів у сфері будівництва : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 510 с.
29. Князев С.В. Виявлення та перевірка оперативної інформації при протидії злочинам, що вчиняються на ринку житла. *Боротьба з організованою злочинністю та корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 1. С. 22–26.
30. Сандрачук А.А. Основи виявлення та розслідування шахрайства з об'єктами нерухомості, що перебувають у приватній власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2007. 207 с.
31. Бруссо К.М. Розслідування корупційних кримінальних правопорушень, які вчиняються в сфері житлового будівництва : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Донец. держ. ун-т внутр. справ. Маріуполь, 2021. 268 с.
32. Попова І.М. Розслідування шахрайств, пов'язаних із залученням коштів громадян на будівництво житла : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2011. 251 с.
33. Gestel B. van, Verhoeven M.A. Verkennende voorstudie liquidaties. Den Haag : WODC, 2017. URL: <https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2624-verkennende-voorstudie-liquidaties.aspx>.
34. Павленко С.О. Тактика протидії торгівлі людьми органами Національної поліції України: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». 2018. № 5 (10). С. 41–55.
35. Павленко С.О. Духовність і моральний контроль як умова запобігання та протидії корупції. *Юридична психологія в Україні: здобутки та перспективи* : тези доп. наук.-практ. конф. Т. 2 (м. Київ, 26 берез. 2015 року) / ред. кол. В.В. Черней, М.В. Костицький, О.І. Кудерміна та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. С. 86–89.
36. Джужа О.М. Організована злочинність в Україні та країнах Європи : посібник. Київ : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2007. 248 с.
37. Павленко С.О. Деякі особливості протидії хабарництву, вчиненому службовими особами, які займають відповідальне 247 становище. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 2 (30). С. 279–288.
38. Гребенюк М. В., Тулеяк І. І., Комарницька О. Б. та ін. Недопущення типових помилок документування діяльності організованих злочинних груп: метод. рек. / МНД УП БОЗ при РНБО України, ГПУ, НАПУ. Київ, 2018. С. 38.
39. Севрук В. Г. Протидія злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі: теорія та практика : монографія. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 1092 с.
40. Шепетько С.А. Міжвідомче інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2017. Вип. 43(2). С. 102–105.
41. Злочинна організація та її співвідношення з бандою, організованою групою : реферат. URL: <https://www.kazedu.kz/referat/194206>.
42. International Association of Crime Analysts (IACA). URL: <http://www.iacpsybercenter.org/resource-center/cyber-crime-community-resources/>.